

Tarptautinis kūrybinis simpoziumas MALONNY pažymėtas piešiniais ant Marijampolės tiltų. Savarankiška ekskursija užimtų iki pusvalandžio (neįskaitant laiko pasigrožėti).

Mike Estabrook (JAV)
piešinys

Redakcijos nuotrauka

Bet ar kitaip Marijampolėje būna?

Lauryna (7 m.) norėtų, kad „multi-pulti“ Pašešupio parke galėtų pripūsti balionų. Ir nupiešė su jais tetą Agnę

Vytautas ŽEMAITIS. Skaitai tekstus savivaldybės interneto svetainė www.marijampole.lt ir kartais apima pasididžiavimas savimi, savo miestu. Toks, kaip šalies rinkinei pasiekus išskirtinę pergalę dažnas krepšinio religiją išpažįstantis lietuvis konstatuoja: „Mes laimėjome“.

Į www.marijampole.lt užsukančius marijampoliečius panašus jausmas galėjo apimti perskaičius pritenkiančią naujieną apie išmaniuosius suolelius ir pamačius vieno jų nuotrauką. Ant vieno tokių stebuklų prisėdusi mero patarėja (MP) Agnė miesto peizažo praturtinimą komentuoja taip: „Norėjome, kad Marijampolėje atsirastų vis daugiau išmanių priemonių, kurios pasitarnauja žmonėms, todėl naudodamiesi bendruomenių iniciatyvų programa „Kurk Marijampolei“ ir sulaukę daug šią idėją palaikančių marijampoliečių balsų Poezijos, Vytauto ir Pašešupio parkuose įrengėme stacionarias multifunkcines stoteles, kitaip sakančias išmaniuosius suolelius. Čia kiekvienas norintis galės įsikrauti telefoną, prisijungti prie nemokamo Wi-Fi ar prireikus prisipūsti oro į padangas.“

„Norėjome“, „sulaukę“, „įrengėme“ - tikriausiai ne save ir merą turi omenyje MP Agnė.

Daugiau 5 psl.

Ir vėl rugsėjis – naujo gyvenimo etapo pradžia

Rimantas NORVILA,
Vilkaviškio vyskupas

Mūsų geografinėje platumoje su rugsėjo pradžia pamažu grįžta ir vis labiau rudeniškos nuotaikos. Tai gyvai jaučia ne tik ūkininkai, šiuo metu gyvenantys derliaus nuėmimo ir jo apdorojimo rūpesčiais. Taip pat daugelis moksleivių, studentų, jų tėvų su šikiu tokiu nerimu laukia mokslo, stu-

dijų metų pradžios. Daugelis dirbančiųjų po vasaros atokvėpio taip pat vis intensyviau įsijungia į įprastą veiklą.

O rugsėjui prasidėjus jau visi pastebėsime, jog naktys kiek vėsesnės, saulė ne tokia kaitri. Grybavimo entuziastai rudeniškas dar užsuks į miškus ir kai kada pasidžiaugs rudeniškų grybų laimikiu. Bet jau tik keletą savaičių.

Taigi, netrukus ir vėl ruduo, ir vėl pradėsime naują gyvenimo etapą. Rugsėjis daugumai iš mūsų bus ne tik rudens, bet ir naujo mokslo, darbo, kūrybinės veiklos sezono pradžia.

Nesenai viename internetiniame puslapyje pastebėjau straipsnio autorės džiugų pasidalijimą, jog po gerų atostogų patyrė seniai išgyventą jausmą - norisi grįžti į darbą, imtis kūrybos, susitikti su bendradarbių kolektyvu.

Šį rudenį vis gi dauguma mūsų krašto žmonių pasitinka ne tokiomis viltingomis nuotakomis.

Vis dar prisimename dvejus metus priverstinės „draugystės“ su pandemija ir išgyvename netikrumą, galvodami, kaip bus toliau. Be to, kasdien mus pasiekia karo netolimoje Ukrainoje atgarsiai. Rudens perspektyvas lyg sunkūs pilki debesys slegia ir ekonominės žinios, neišprastai dideli infliacijos procentai, polemika apie

aukštas elektros ir šildymo kainas. Deja, daug netikrumo. Visa tai tarsi išjudino įprasto gyvenimo pamatus. Tiesa, ilgesnės ar trumpesnės vasaros atostogos, kai kam išvykos į kaimą, pajūrį ar ir kitas, tolimesnes šalis, leido atsikvėpti prablaškyti. Vis gi rudeniškas tenka sugrįžti į gyvenimišką tikrovę.

Kaip tad pasitikti šį rudenį, tokį, kokį turime? Žiniasklaidoje randame įvairių patarimų vaikams ir mokyklą ruošiantiems tėvams, psichologų, apžvalgininkų rekomendacijų. O ką tokiu laiku gali patarti dvasininkas?

Gal pirmiausia pabandyti naują gyvenimo laikotarpį pradėti žvelgiant į jį iš labiau ilgalaikės perspektyvos. Juk ne visi gyvenimo metai vienodi. Būna ir sėkmingesnių, ir sunkesnių. Išbandymų neišvengsime, kas bebūtume ir kur bebūtume. O dabartiniai laikai, nežūrint šandienos iššūkių, tikrai ne patys blogiausi mūsų krašte. Juk buvo ir karų, ir pokario, ir tarybinės santvarkos metų.

Bet kuriuo atveju net ir susiduriant su šandienos iššūkiais, daugeliui tai nebus sunkiausi metai jų gyvenime. Ko gero, niekas nenorėtų grįžti, pavyzdžiui, į 1990-uosius, energetinės blokados ar 1998-uosius, ekonominių sunkumų metus.

Daugiau 4 psl.

Įsidarbinimo sutartys

Švietimo, mokslo ir sporto ministerija primena apie pedagogikos baigiamųjų kursų ir profesinių studijų studentams siūlomą galimybę sudaryti išankstinę sutartį su savivaldybe ar mokykla dėl įsidarbinimo mokytoju. Sutartis pasirašiusiems būsiamiems pedagogams valstybė kas mėnesį skirs 506 eurų tikslines stipendijas.

Jos bus skiriama studentams, sudariusiems išankstinę sutartį dėl įsidarbinimo su savivaldybe, savivaldybės arba valstybine mokykla ir įsipareigojusiems baigus studijas ten dirbti ne trumpiau kaip 3 metus per 5 metų laikotarpį ne mažiau kaip 0,7 etato.

Studentai dėl išankstinės įsidarbinimo sutarties sudarymo gali tiesiogiai kreiptis į savivaldybes ar valstybines ir savivaldybės mokyklas.

Savivaldybės ir mokyklos skatinamos suteikti besikreipiantiems studentams informaciją apie galimybę sudaryti tokias sutartis ir baigus studijas atidirbti numatytą laikotarpį.

Studentų prašymus gauti tikslinę stipendiją priima Valstybinis studijų fondas. Tai šiomet bus daroma dukart: rugsėjo 1–30 d. d. bei spalio 5–25 d. d. Studentai, pateikdami prašymus, kartu turi pateikti ir išankstinę sutartį dėl įsidarbinimo.

Pedagogikos studentams aktuali informacija apie tikslines stipendijas skelbiama Valstybinio studijų fondo tinklalapyje.

Platus užmojis: „Tele2 Laisvo interneto“ reklamoje tilpo visa Lietuva

Plačiausiai veikiantis internetas Lietuvoje – nuo didžiausių miestų iki atokiausių kaimelių, kad ir kur gyvenate, „Tele2 Laisvas internetas“ veikia ten, kur jūsų namai. Operatoriaus suteikiamą laisvę naršyti visoje Lietuvoje pabrėžia „Tele2“ reklama.

„Mobilus internetas tapo nuo mūsų neatskiriama kasdienybė, laisvalaikio ir pramogų dalimi. Klipse norėjome ne tik parodyti laisvę naršyti bet kurioje Lietuvos vietoje, bet ir pasididžiuoti – kiek daug nuostabių vietų ir žmonių telpa mūsų šalyje“, – pasakoja Agnietė Žilinskaitė, „Tele2“ prekių ženklo vadovė.

Pagal Ryšių reguliavimo tarnybos paskelbtą judriojo ryšio tinklų tikėtiną aprėpties zonų žemėlapi, „Tele2“ pirmąją vidutinio režimo aprėptį, o kituose režimuose nenulieidžia kitiems judriojo ryšio tiekėjams.

Operatoriaus reklama išsiskiria savo idėjos ir išpildymo autentiškumu. Filmavimo metu komanda apvažiavo apie 4 500 km aplink visą Lietuvą ir aplankė įvairius miestus bei kaimelius – nuo Vilniaus iki Veiviržėnų, nuo Kauno iki Pakubėtiškių.

Būtent dokumentikos žanras leido parodyti Lietuvos grožį ir perteikti džiaugsmą bei pasididžiavimą savo gimtine ir žmonėmis. Nors didelis tempas ir nestandartinis žanras reikalavo iš komandos didžiulio pasitikėjimo, tačiau laisvė kūrybinei grupei leido įgyvendinti neįtikėtino masto projektą.

Per savaitę laiko trukusį filmavimą visoje Lietuvoje sutikti žmonės komandą stebino savo nuoširdumu ir svetingumu. Reklamos herojai pasižymėjo drąsa ir unikalumu – joje nusifilmavo ir Lietuvos sunkaus roko grupės „Laikas“ muzikantai, vieno seniausių ir originaliausių lietuvių liaudies žaidimų „Ritinio“ (arba „Ripkos“) žaidėjai.

Reklamos garso takeliui naudojama M. K. Čiurlionio simfoninė poema „Jūra“, kuri ne tik puikiai tiko visai idėjai, bet ir sukūrė teigiamą pasididžiavimo gimtinę emociją. Bene iškiliausio Lietuvos kompozitoriaus kūrinys yra atliekamas Lietuvos valstybinio simfoninio orkestro, diriguojamo Gintaro Rinkevičiaus. Kūrinio pavadinimas „Jūra“ puikiai atspindi pagrindinę reklamos žinutę – „Laisvo interneto“ paslauga tokia plati, kaip ir jūra.

Klipes girdimas aktorius Algi-

manto Butvilo savitas ir šiltas balso tembras visam pasakojimui suteikia dar daugiau nuoširdumo, optimizmo ir pasididžiavimo jausmo.

„Laisvo interneto“ paslaugą nauji klientai gali įsigyti už specialią kainą – pasirašant 24 mėn. sutartį 30 GB interneto planui kartu su modemu, paslauga kainuos tik 3,99 Eur per mėnesį. Modemo kaina į pasiūlymą neįskaičiuota

ir prasideda nuo 2,5 €/mėn. Su sutartimi 50 GB interneto planas kainuos 6,90 Eur, 100 GB – 9,90 Eur, o 500 GB plano kaina sieks 18,90 Eur per mėnesį.

Pasinaudojusiems šiais pasiūlymais, operatorius dovanuoja net 3 nemokamas paslaugas: pirmą mėnesį gausite neribotą internetą, 14 d. nemokamą paslaugos išbandymą ir nemokamą televizijos pa-

ketą vienam mėnesiui. Norintiems naršyti neribotai, sudarius sutartį, „Laisvo interneto“ paslauga kainuos 21,90 Eur per mėnesį.

Pasiūlymas geresnėmis sąlygomis galioja „Tele2“ klientams, turintiems 3 ir daugiau pokalbių planų vieno vartotojo vardu. „Laisvo interneto“ sutarties metu nutraukus pokalbių planų sutartis, nuolaida internetui nustos galioti.

Lietuviams užtenka vieno banko

Lietuvoje bankų klientai yra linke visas reikalingas finansines paslaugas ir produktus gauti iš vieno pasirinkto banko. Taip elgiasi net 59 proc. šalies gyventojų, atskleidė reprezentatyvi „Spinter tyrimų“ apklausa, kurią inicijavo Medicinos bankas.

Gerokai mažiau, arba kas trečias (33 proc.) apklausos dalyvis patvirtino, kad naudojami 2-3 bankų paslaugomis, dar 3 proc. yra net 4-5 bankų klientai. Visiškai bankų paslaugomis nesinaudoja 2 proc. Lietuvos gyventojų.

Apklausos duomenimis, vyriausio amžiaus respondentai, žemesnio išsimokslinimo, mažesnių pajamų atstovai, kaimų vietovės gyventojai dažniau mini, kad naudojami tik vieno

banko paslaugomis.

Tuo tarpu 36-55 metų tyrimo dalyviai, aukštesnio išsimokslinimo, didesnių pajamų atstovai, didmiesčių ar rajonų centrų gyventojai dažniau teigia, jog naudojami kelių bankų paslaugomis.

Remiantis apklausos respondentų charakteristikomis, labiausiai konkuruoti bankus skatina aukščiausio ir vidutinio lygio vadovų grupė. Mažiausiai, arba 40 proc. šios grupės atstovų naudojami tik vieno, net 50 proc. – dirba su 2-3 bankais, o likęs dešimtadalis mato poreikį paskirstyti finansinius poreikius 4-5 bankams.

Konservatyviausiai elgiasi ūkininkai. Būtent jie yra ta gyventojų grupė, kurios net 70 proc. atstovų naudojami tik vieno banko paslaugomis.

Ko turistai nemato arba nutyli

Arūnas KAPSEVIČIUS, muziejininkas, gidas. Pasibaigus karantinui į Marijampolę grįžo turistai, tad vietos gidai nuo ankstyvo pavasario turi užtektinai darbo. Mūsų miestas traukia ne tik Lietuvos gyventojus, bet ir svečius iš Lenkijos, Latvijos.

Juos stebina parkai, gėlynų gausa, fontanai ir švara. Sudomina istorija Rygiškių Jono gimnazijos, kurioje mokėsi gausybė ne tik Lietuvos šviesuolių. Įspūdi palieka gatvės piešiniai ir veidasienė Poezijos parke. Lankoma choralinė sinagoga bei ten veikianti Beatričės Kleizaitės - Vasaris menų galerija. Abejingų nepalieka Kačių kiemelis su išsipildančiais norais ir „butelių namas“, Šv. Arkangelo Mykolo mažoji bazilika bei palaimintojo Jurgio Matulaičio koplyčia.

Iš muziejų lankomas Prezidento Kazio Griniaus memorialinis (turiu omenyje medinį namuką), atitinkamą auditoriją traukia Tauro apygardos partizanų ir tremties, Palaimintojo Jurgio Matulaičio muziejai.

Tuo tarpu gidai nenoriai lydi svečius į senąsias miesto kapines aplankyti rašytojos Žemaitės, kūrėjų savanorių, knygnešių ir kitų žymių žmonių amžinojo poilsio vietas. Mat kapinių tvora ir vartai jau kelis kartus renovuoti, remontuoti, perstatyti, tačiau vaizdas „kaip prie ruso“.

Apie tai ir kai kuriuos kitus dalykus mandagūs svečiai nutyli, tačiau trūkumai dėl to neišnyksta. Antai dauguma informacinių stendų išblukę, todėl pavieniai turistai lieka ir musę kandę arba patys kuria istorijas apie vieną ar kitą objektą. Netvarkingos šiukšlių dėžės Poezijos parke nesiderina su šio išpuoselėto miesto kampelio grožiu. Viešuosius tualetus J. Basanavičiaus aikštėje ir Vytauto Didžiojo parke svečiams „patariame“ lankyti rytą, nes po pietų jie dažnai primena „bombų“ užveigas. Gal prie įėjimų į šiuos WC vertėtų įrengti vaizdo stebėjimo kameras bei simbolinį, pavyzdžiui, 20 centų mokesčių už naudojimąsi renkančias spynas. Tikėtina, kad tai palengvintų tualetų prižiūrėtojų darbą.

Šią vasarą miesto svečiams vengėme siūlyti poilsio zoną prie Marių parko, nes ten vešėjo žolynai. Matyt, nusižiūrėta nuo Vilniaus. Sostinėje dėl nešienautų viešųjų erdvių kilo didelis triukšmas. Suprantama, didmiestis...

Kavinių ir barų Marijampolėje daug, tačiau

įstaigos skiriasi interjeru, bet ne virtuve, nors patiekiamas sotus, šviežias maistas. Lenkijoje tokio tipo užveigos vadinamos „namų virtuve“, kad nekiltų iliuzijų apie jų išskirtinumą ir šefą - maisto virtuozą.

Mūsų muzikos festivaliai skirti prusinti miestelėnus, todėl neverta tikėtis sutikti gausybę svečių, kaip kad Suvalkų bliuzo šventėje. O kviesti žmones iš kitur paklausti muzikos, skambančios nuo Skuodo iki Balbieriškio, nesiverčia liežuvis.

Baigdamas noriu pasidžiaugti, kad tremties parkelis prie gražiausios Lietuvoje geležinkelio stoties pagaliau sutvarkytas. Gal padėjo kritika „Miesto laikraštyje“, o gal miesto vadovai sukruto.

Poezijos parkas. Išėmus šiukšles, dėžė „pamiršta“ uždaryti

A. Kapseviciaus nuotrauka

Liberalizavimas arba Kaip kitaip žmonėms numausi kelnes!

Į klausimus atsako Krikščionių sąjungos Marijampolės regiono skyriaus pirmininkas Gediminas AKELAITIS

- Kaip vertinate valdžios pažadus dalinai kompensuoti gyventojų išlaidas dėl kylančių elektros energijos, šildymo kainų?

- Visų pirma, atkreipiu dėmesį, kad visi su šiomis kompensacijomis susiję dokumentai yra įslaptinti. Valdantieji čia elgiasi taip pat, kaip su sveikatos apsaugos sistemos reforma, kurios projektai saugomi stalčiuose, kad visuomenė nežinotų jų turinio. Ką numato kainų kompensavimo mechanizmas, kaip jis veiks, sužinosime tik tada, kai atitinkami projektai bus teikiami svarstyti Vyriausybei ir Seimui. Tačiau, kas ten bebūtų numatyta, nė kiek neabejojau, kad nesulauksime nieko gero iš valdančiųjų konservatorių ir liberalų – jie tik stipriau užvers kilpą ant gyventojų kaklo, nes kompensuoti nuolat didėjančias elektros ir šilumos kainas jau per vėlu.

Nereikėjo skubinti liberalizuoti elektros rinką, o toliau reguliuoti kainas, kaip tai daroma civilizuose valstybėse – nebūtų prireikę jokių kompensacijų, kurios yra lyg valdžios kompresas mirusiam. Keletu eurų sumažėjęs mokestis už elektrą ir šildymą neatpirks išlaidų sparčiai brangstančioms maisto, kitoms prekėms bei paslaugoms. Dėl tokios situacijos nėra kalti tik valdantieji – liberalizuoti elektros energijos rinką prieš porą metų pradėjo tuometinė Valstiečių ir žaliųjų sąjunga vyriausybė, vadovaujama Sauliaus Skvernelio. „Valstiečiai“ buvo susitarę su konservatoriais, kad šie tęs jų pradėtą procesą. Štai ir turime nuolat šuoliuojančias elektros kainas bei su tuo susijusį pragyvenimo brangimą.

- Kokią siūlytumėte išeitį?

- Reikia grįžti prie reguliuojamų elektros kainų – tai normalus dalykas, kurio nedraudžia Europos Sąjunga. Juolab kad, pagal jos direktyvą, elektros energijos rinkos liberalizavimo terminas yra 2025-ieji metai. Tuo tarpu Lietuva, kaip įprasta, siekia būti pirma – kaip kitaip žmonėms numausi kelnes! Be to, laikas baigti politinius žaidimus ir pirkti elektrą iš Baltarusijos Astravo atominės elektrinės – laidai juk nutiesti.

- O šilumos kainos – gyventojai jau dabar baiminasi sąskaitų, kurias, atšalus orams, gaus už būsto šildymą?

- Tai susiję ir su elektra. Pavyzdžiui, jos reikia, kad veiktų siurbliai, kai kurioms kitoms reikmėms, todėl išlaidos elektrai įskaičiuojamos į šilumos kainą. Kitas reikalas – kuro kaina. Ji taip pat ženkliai auga, nes

tiek konservatoriai su liberalais, tiek jų pirmtakai – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga „užmiršo“ po neramumų Baltarusijoje jos vadovo A. Lukašenkos plačiai ištransliuotą nurodymą, kad į Lietuvą nepatektų nė viena skiedra. O juk iš baltarusiškos medienos, be kita ko, Lietuvoje buvo gaminami beveik visi kuro briketai.

- Ar Marijampolės valdžia galėjo ką nors padaryti, kad savivaldybės gyventojai už šilumą mokėtų mažiau?

- Maždaug prieš šešerius metus, kai pagal investicijų į mūsų miesto šilumos tinklus programą buvo suplanuota keisti katilus, Marijampolės vadovams siūliau pasidaryti savivaldybės laukuose, kuriuose apstu ir šviežių, ir pūvančių šiaudų rulonų, liekančių nuėmus derlių. Tai vadinamasis biokuras, kaip ir mediena, kurios atliekų gausu pamiškėse. Bet šiuo pigiu kuru nesusidomėta, nes mūsų šilumos tinklus nuomojančios UAB „Litesko“ atstovai aiškino, kad, norint jį deginti, katilinėje reikia įrengti filtrus, imtis tam tikrų technologinių pokyčių.

Savivaldybės taryba neturėjo pritariamoms vartotojams nenaudingoms, brangioms investicijoms, nes savivaldybė nebus pajėgi išpirkti iš „Litesko“ jai iki 2025 metų išnuomotų šilumos tinklų. Tačiau investicijoms pritaroma. Kyla klausimas, kodėl? Atsakau taip pat klausimu: o kas galėtų paneigti, kad kažkas negauna į delną už tai, kad šilumos tinklų nuomos sutartis su prancūzų kapitalo įmone būtų pratęsta ir marijampoliečiai už šilumą toliau mokėtų bene brangiausiai Lietuvoje?

- Vasara, kai pandemija lyg ir pasitraukė, buvo laiko judėti valdančiųjų plačiai reklamuojamai sveikatos apsaugos sistemos reformai. Kaip ji vyksta?

- Kadangi valdantieji akcentuoja ir rūpestį neigiamaisiais, pradėsiu nuo naujovių apie neįgalumo nustatymą. Tai daroma atsivėlgiant į paciento medicininę indikaciją (požymius). Nežinia, kiek jie reikš po reformos, tačiau aišku, kad liks pacientų eilės, darbu apkrauti specialistai. Naujovė ta, kad komisija, nustatanti neįgalumo lygį, apie jį spręš pagal gyvenimo aplinkos socialinį būvį ir darbo aplinkos pritaikymą. Paprasčiau kalbant, jeigu žmogus be kojų, tai turėtų pirmosios grupės negalią, tačiau komisija gali nutarti, kad toks neįgalusis, kadangi dar turi rankas ir mato, gali dirbti. Štai tau ir plačiai deklaruojamas dabartinės valdžios rūpestis neigiamaisiais, – sarkastiš-

kai šypsosi G. Akelaitis. - Padidintą valdžios rūpinimąsi turėjo pajusti ir mūsų ligoninė, kadangi pavasarį savivaldybės taryba priėmė sprendimą priimti gydymo įstaigos dalininkę Sveikatos apsaugos ministeriją. Tačiau ji iki šiol neskyrė nei pinigų, nei jokios kitos žadėtos paramos. Tuo tarpu rugsėjo mėnesį Marijampolės ligoninėje tikriausiai neliks Fizinės medicinos ir reabilitacijos skyriaus – jis jau pradėtas draskyti. Tai dar viena karti „reformos“ grimasa.

Skyriuje buvo 15 lovų, pacientų reabilitaciją po infarktų, insultų, operacijų apmokėdavo ligonių kasos – ligoninė gaudavo pajamų. Dabar ligoniai paliekami ant ledo, nes reabilitacinės sanatorijos Lietuvoje privatizuotos, čia už ligonių kasos pinigus atsigauti siunčiami pacientai priversti mėnesius laukti eilėse, kadangi sanatorių savininkai žiūri savo naudos. Šios įstaigos, visų pirma, priima užsieniečius, kurie moka gerokai daugiau, nei skiria ligonių kasos, tačiau Izraelio, Lenkijos, Vokietijos ir kai kurių kitų šalių piliečiams reabilitacijos kursas Lietuvos sanatorijose vis tiek kainuoja gerokai pigiau, nei savoje šalyje.

- O ką daro Marijampolės, ligoninės vadovai?

- Norint daryti, reikia turėti smegenų. Valdžia negalvoja, kad, sugriovus skyrių, netenkama sesučių, slaugių, specialistų. Kai mažėja lovų, nereikalinga ir virtuvė. „Reforma“ taip pat palietė Priėmimo ir skubios pagalbos skyrių – jis baigiamas „nudrožti“. Čia įprastas vaizdas, kai 10-12 pacientų, sugulę ar susėdę, kur pakliuvo, po kelias valandas laukia, kol jiems kažką sulašins, suleis vaistų. Juos reikėtų gydyti stacionariame skyriuje, tačiau, vietoje to, reformatorių sumanymu, pacientams teikiama skubi pagalba. Jos sulaukė dauguma žmonių po valandos, kitos grįžta, nes savi-jauta nepagerėja.

Žodžiu, toliau naikinamą daugiaprofilinę ligoninę. Jeigu ją būtų norima išsaugoti, reikėtų nedelsiant imtis priemonių, kurios būtinos dabartiniame globaliame fone, kai vyksta karas Ukrainoje, aplink žvanginama ginklais. Turiu omenyje ne tik apleistą korpusą, kuris baigia apaugti „pelėsiais ir kerpėmis“, bet ir aukštumas ligoninės teritorijoje, ant kurių iškilę gydymo korpusai. Po jais, dar statant ligoninę, įrengtos civilinės saugos slėptuvės, kuriose buvo palatos, virtuvė, ventiliacijos įrenginiai, vandentiekis, kanalizacija – visa infrastruktūra. Tačiau

per atkurtos nepriklausomybės metus čia viskas išvogta, šeimininkauja uodai ir šikšnosparniai. Apie pasirengimą atremti agresiją, pasirūpinti civiliais tik kalbama, tačiau daroma mažai arba nieko. Tai rodo mūsų ligoninės pavyzdys.

- Ligoninė naikinama, gyventojų mieste mažėja...

- O kaip nemažės, jei visi – nuo pensininkų iki tik ką baigusiujų aukštąsias mokyklas marijampoliečių – mato, kad valdžia viena kalba, kita daro. Antai prieš penkerius metus Marijampolės Laisvojoje ekonominėje zonoje įsikūrė Danijos kapitalo langų gamintoja „Dovista“. Šiandien, tikint pažadais, įmonėje jau turėtų dirbti apie tūkstantis žmonių, tuo tarpu dabar jų priskaičiuojama per pus mažiau. Viena priežasčių – sumažėjęs mokyklų, vaikų darželių skaičius. Tai neskatina jaunų šeimų kurtis mieste, čia gimdyti. Kitas pavyzdys vėl iš ligoninės: čia gegužę iškilmingai atidaryta Skausmo klinika, tačiau dabar iškaba rodo, kad tai yra Skausmo kabinetas. Bet raskite nors vieną žmogų, kuris čia buvo priimtas ir aptarnautas! Jeigu Marijampolės televizija, „suvalkiečiai“ reklamuoja, kad kažkas atidaryta, tai rytoj ten turi būti dirbama. Kaip, pavyzdžiui, pradėjo dirbti privati klinika, vos įsigijusi ligoninei „neįkandamą“ magnetinio rezonanso įrenginį.

Ligoninėje dirbančias slaugutes, sesutes, gydytojus reikia stengtis išlaikyti sudarant sąlygas gerai užsidirbti, tada jie daugiau uždirbs ligoninei, kad ši judėtų į priekį. Deja, tiek ligoninės, tiek Marijampolės vadovams tai mažai rūpi.

- Netrukus Rugsėjo 1-oji, ko mokslo metų pradžios proga palinkėtumėte abiturientams?

- Palinkėti noriu ne abiturientams, o mokytojams, direktoriams: mokykite vaikus, ne ugdykite, nes gausybė išugdytųjų neišlaikė matematikos valstybinio brandos egzamino, tas pats netrukus gali laukti lietuvių kalbos, kitų disciplinų. Mokykla turi mokyti savo dalykų, o ne nuo keturiolikos metų aiškinti, kaip pasikeisti lytį.

Grįžkime prie savo tautinės mokyklos, jos paskirties, kad mokytojams nereikėtų užsidaryti direktoriaus kabinete ginantis nuo 13-14 metų mokinių keiksmažodžių ir kitų įžeidinių. Gerbkime vadovus, kurie dar supranta mokyklos paskirtį. Savivaldybės taryba turėtų mažiau paisyti Seimo ir Vyriausybės beraščių – tokių šiose institucijose, deja, esama. Jie neturi būti autoritetai. Reikia gyventi savo galva. Tamsiausia naktis praeina, ir šita praeis.

Kalbino Jurgis MAČYS

Šiuos šiaudus būtų galima įsigyti iš ūkininkų ir naudoti kurui, atpiginant šildymo kainą. Deja, Marijampolės valdžia labiau rūpi ne marijampoliečių, o šilumos teikėjų interesai
Redakcijos nuotrauka

Stipendijos

Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos informacija. Devyniolika lietuvių studentų tapo 2022 m. konkurso „Kitas 100“ laureatais, kurių studijas geriausiose užsienio aukštosiuose mokyklose finansuos valstybė. Studijas užbaigę konkurso laimėtojai įsipareigoja grįžti į Lietuvą ir savo žinias pritaikyti tėvynėje, čia dirbant bent trejus metus.

Konkurso laimėtojams stipendijos tei-

kiamos padengti studijas universitetuose, patenkančiuose į geriausių pasaulio aukštųjų mokyklų dvidešimtuką.

Iš 19 šių metų laimėtojų 15 studentų į bakaluro, vientisąsias, magistrantūros ar doktorantūros studijas aukštosiuose mokyklose buvo priimti šiomet, likusieji studijas pradėjo anksčiau.

Parama studijoms šiomet skiriama 6 studentams, įstojusiems į Kembridžo

universitetą (JK), 4 – į Oksfordo universitetą (JK), taip pat studijuojantiems Kolumbijos universitete (JAV), Vienos miesto muzikos ir menų universitete (Austrija), privačioje mados mokykloje Polimoda (Italija), privačioje mados mokykloje Esmod (Prancūzija), Berklio muzikos koledže (JAV), Londono universiteto koledže (JK) bei Londono imperatoriškajame koledže (JK).

Šiomet stipendijos teikiamos pasirinkusiesiems sociologijos, mechanikos inžinerijos, taikomosios matematikos, architektūros, filosofijos ir politikos, migracijos, chemijos, Azijos ir Vidurio Rytų, smuiko, mados, dizaino, vokalo ir kitas studijų programas.

2022 m. prašymus dalyvauti konkurse pateikė net 51 studentas, priimtas į geriausias aukštąsias mokyklas užsienyje.

Ir vėl rugsėjis – naujo gyvenimo etapo pradžia

Atkelta iš 1 p.

Apie tai pagalvodami geriau suprantame, kad nėra taip blogai ir kad per tris dešimtmečius nepriklausomoje Lietuvoje daug sukurta, daug pasiekta. Ir tai jau gera žinia kitų - kai kurių niuresnių naujienų fone.

Taip pat norisi kiekvienam patarti išmintingiau reguliuoti mus pasiekiančių žinių srautą. Kažkas iš mūsų naujienas sužino per radiją ar televiziją, kažkas - skaitydamas spausdintus ar internetinius dienraščius. Daug kasdienybės aktualijų aptariame ir šeimoje, draugų rate, darbo kolektyvuose. Visi norime žinoti ir suprasti tai, kas mums svarbu savo regione, šalyje, pasaulio gyvenime. Tik pravartu prisiminti, jog informaciją, kaip ir maitinantis, svarbu išmintingai rinktis, žiūrėti, ką valgome, ką geriame, turėti saiką. Tai ypač aktualu jautresniems, emociniai greičiau išsenkantiems ir fiziškai sunkiau pailsintiems, greičiau pavargstantiems žmonėms. Be to, verta ne tik televizijoje ar internete kažko naujo žvalgytis, bet ir kokią nors brandžią, vidiniai praturtinančią knygą, dvasinį gyvenimą liečiantį straipsnį paskaityti. Kad ir po truputį, bet nuolat. Tai nebus prarastas laikas, kaip neretai nutinka eilę valandų praleidus prie šviečiančio televizoriaus ar kompiuterio ekrano.

Norisi linkėti, kad ir kas nutiktų, rasti laiko ir būdų atgauti, atkurti vidinę ramybę. Įvairūs dvasiniai mokytojai apie tai rašė įvairiais amžiais. Ir Kristus, po prisikėlimo susitikęs su savo mokiniais, kurie patyrė daug nežinios, rūpesčių, skaudžių

pergyvenimų, pirmiausia pasveikina jus ramybės palinkėjimu. Kiekvienam žmogui ramybė yra lyg dvasiniai, protinės veiklos, emociniai pamatai. Jei jos ilgai trūksta, pradeda griūti ir visas gyvenimas. O ilgai besitesiančios kasdieninės įtampos tarpusavio santykiuose, darbe, buitines rutinoje gali ir susargdinti.

Poilsis ir ramybė tarsi pusbroliai - artimi, bet ne tie patys. Rūpesčių prislėgtas žmogus kai kada gali valandų valandas vartytis lovoje, bet ramybės neatgaus. Ramybė siejasi ir su mūsų dvasine prigimtimi. Jei bus ramybė sieloje, jis bus ir kūne. Ramybę atima daug dalykų, kaip antai nesutarimai, konfliktai, iš vidaus kylantis pyktis, ilgai nesprenžiamos problemos, sunkumai, rūpesčiai, nerami sąžinė. Be abejo, ir daugelis kitų. Tuo tarpu ją sugrąžinti padeda kitų žmonių pagalba, užuojauta, pasitikėjimas, susitaikymas su artimais žmonėmis, kūryba, dažnai ir poilsis, ypač gamtoje. Taip pat, kaip ypatingi vidiniai vaistai, veikia ir ramybę stiprinanti malda, susitaikymas su Dievu. Kiekvienu atveju pats žmogus iš savo gyvenimiškos patirties geriausiai jaučia, kas jį slepia ir kas gali padėti sugrąžinti ramybę.

Pasitikime rugsėjį be streso ir viltingai, kaip atnešantį ne tik rūpesčius, bet ir naujas galimybes. Kaip dar vieną prasmingą gyvenimo etapą, kuris tebus praturtinantis naujais planais, kūrybišku požiūriu į kasdienybę ir prasmingais darbais, netgi svajonėmis. Tegul neatima iš mūsų gyvenimo džiaugsmo kasdienybės rūpesčiai ir laikmečio iššūkiai.

Nuo pieštuko iki...
Ruošiamės mokyklai
 mokyklinėms prekėms -25%
 su KLIENTO KORTELE taikoma -30% nuolaida
rugpjūčio 8-31 d.

Nuo pieštuko iki
 Parduotuvė „Nuo pieštuko iki...“
 Gedimino g. 14, Marijampolė
 www.nuopiestukoiki.lt, info@nuopiestukoiki.lt
 (+370 343) 56597, (+370 616) 01585

„Atpažink sukčių“

Valerija KIGUOLIENĖ, Lietuvos bankų asociacija (LBA). Finansinių sukčių aktyvumas antrąjį šių metų ketvirtį smarkiai išaugo – masinių atakų sulaukta prisidengiant bankų, siuntų gabenimo tarnybų, prekybos platformų vardais. Beveik dvigubai augus ne tik incidentų skaičiui bei nuostoliams, bet ir sugrąžinamų lėšų sumai. Lietuvos bankų asociacija ir jos vienijamos 20 finansų įmonių drauge su Lietuvos policija ir kitais partneriais pradeda informacinę kampaniją „Atpažink sukčių“, kurios tikslas – atkreipti žmonių dėmesį į apgavikų dažniausiai pasitelkiamas kaukes. Šalies televizijos ir radijo stotys transliuos kampanijos klipus, o visi norintieji išsamiau susipažinti su populiariausiais sukčiavimų scenarijais kviečiami apsilankyti interneto svetainėje www.atpazinksuciu.lt.

„Bendradarbiaudami su finansų sektoriaus prevencijos specialistais ir policijos ekspertais išskyrėme dažniausiai nusikaltėlių pasitelkiamas kaukes – kitaip tariant, scenarijus, kuriuos šie pasitelkia sukčiaudami, jiems būdingas frazes ir pažadus. Jų pagrindu sukurti radijo bei TV klipai atskleidžia, kad, susidūrus su sukčiais, toli gražu neiškart suprasi, su kuo turi reikalą. Tik išlaikydama šaltą protą ir neskubėdamas reaguoti gali iš pavienių ženklų pažinti, kad bendraujai ne su tuo, kuo asmuo prisistato, o su kauce“, – sakė LBA prezidentė dr. Eivilė Čipkutė.

Dažniausias suvalkiečių klausimas apie finansus – kaip sutaupyti?

Ketverius metus GENERAL FINANCING BANKO klientus finansų klausimais konsultuojanti marijampolietė Rasa Liutkevičienė apie savo kraštiečių finansinį raštingumą kalba paprastai: vertina kainos ir kokybės santykį, o ten, kur gali sutaupyti, būtinai taip ir padarys.

„Tai geras suvalkiečių brožas, – šypsosi pašnekovė, – kuris padeda išlaikyti finansinę drausmę, o tuo pačiu ir įsigyti reikalingus daiktus. Dažniausiai klientai į GFB skyrių jau ateina apsisprendę, ko nori, belieka patarti, akcentuoti dalykus, kurių įprastai neapgalvojame. Tarkime, kaip finansus paveiks kainų šuoliai.“

Norint sutaupyti, pataria paskolas refinansuoti

Visai neseniai GENERAL FINANCING BANKO klientų aptarnavimo skyrius Marijampolėje persikėlė į kitą vietą. Nuo šiol klientams Banką pasiekti pėstute bus dar patogiau: **skyrius veikia Kęstučio g. 4**. Čia klientai gali pasiimti vartojimo paskolą, refinansuoti turimas paskolas ar padėti indėlių.

„Dirbdama GFB, labiausiai vertinu tai, kad organizacija veikia tiksliai ir sąžiningai. Džiaugiuosi galėdama padėti klientams išspręsti finansinius klausimus, patarti, kaip elgtis, kad vartojimo paskola netaptų našta, o atvirkščiai – padėtų pasiekti užsibrėžtus tikslus. Dėl to klientams dažniausiai stengiuosi papasakoti apie refinansavimo paslaugą – kai visus turimus finansinius įsipareigojimus asmuo perkelia į GFB ir taip gali sutaupyti mokėdamas mažesnę mėnesio įmoką bei paskolos administravimo mokesčius“, – pasakoja Rasa.

Pasak ekspertės, per ketverius jos darbo Banke metus atsirado daug nuolatinių klientų, kurie pasitiki ir ja, ir GENERAL FINANCING BANKU. Klientai vertina galimybę bendrauti akis į akį, pasitarti. Dažniausiai suvalkiečiai vartojimo paskolos lėšas naudoja buičiai gerinti, namų atnaujinimui. Dides-

nes sumas skolinasi automobiliui. Taip pat aktyviai taupo rinkdamiesi terminuotuosius indėlius. Šie draudžiami VĮ „Indėlių ir investicijų draudimas“.

Rasa pasakoja, kad vis dažniau klientai domisi gyvybės ir sveikatos ar paskolos įmokų draudimu, kuris gelbsti netekus darbo ne savo noru. „Stengiamės klientams patarti, koks sprendimas tiktų vienu ar kitu gyvenimo etapu. Atkreipiame dėmesį, jog sudarant paskolos sutartį, reikia žiūrėti ne tik į metinę palūkanų normą. Svarbu įvertinti ir bendrą kredito gavėjo mokamą sumą, jos sandarą, bendrą vartojimo kredito kainos metinę normą. Kartais klientai sako, kad kitas bankas siūlo mažesnes palūkanas, bet pakalbėjus išsiaiškini, jog, įvertinus kitus mokesčius, pavyzdžiui, sandorio sudarymo bei mėnesinius administravimo mokesčius, paaiškėja, kad visai ten ne tokios mažos tos palūkanos“, – paaiškina GFB klientų aptarnavimo specialistė.

Paklausta, ar ir pati laikosi griežtos finansinės drausmės, Rasa atsako, kad planuoti biudžetą padeda finansų skirstymas į einamuosius ir skirtus taupyti.

„Savęs labai neribojame, tačiau kiekvieną didesnę pirkinį pasveriame, ar tikrai jis mums reikalingas. Tą patį patariu ir klientams. Svarbiausia pinigų leisti atsakingai. Mano, kaip tikros suval-

Palūkanos tik 9,9%
Paskoloms nuo 7500 €
 Jokių mokesčių

www.gfbankas.lt 1851 Skyriuje

Pvz., skolinantis 7500 Eur sumą ir sutartį sudarant 60 mėn. metinę palūkanų norma – 9,90 %, sandorio sudarymo mokestis – 0 %, mėnesinis tvarkymo mokestis – 0 % nuo visos kredito sumos, BVKMN – 10,36 %, mėnesio įmoka – 158,99 Eur (paskutinė įmoka – 158,63 Eur), bendra vartojimo kredito gavėjo mokama suma – 9539,04 Eur. Pasirinkus kitokias skolinimo sąlygas, nurodyti dydžiai gali skirtis. Galioja paskoloms iki 84 mėn. Negalioja refinansavimo paskolai. Pasiūlymas galioja ribotą laiką iki gfbankas.lt nurodyto termino.

kietės, mėgstamiausias posakis: išleisti daug pinigų anoks menas. O štai apsipirkti pigiai reikia gebėti. Ir vaikus mokyti, kad „pinigai ant medžių neauga“. Atžalos gauna pinigų sumą tam tikram laikotarpiui ir patys mokosi su jais tvarkytis taip, kad užtektų iki kitos „algos“, – patiriami dalijasi pašnekovė.

Bet ar kitaip Marijampolėje būna?

Atkelta iš 1 p.

Kita vertus, kodėl ne? Kai kalbama taip aptakiai gali kilti visokių minčių. Čia, suprantama, beveik lyrinis nukrypimas atsižvelgiant į tai, kad Marijampolė šiemet pasiskelbė romantikos sostine.

Pinigai suoleliams skirti iš Marijampolės biudžeto, todėl drįstu konstatuoti, kad „stacionarias multifunkces stoteles“ įrengė mokesčius mokantys marijampoliečiai. Valio, mes laimėjome.

Bet neskubėkime didžiulis savimi, nes, kaip žinia, velnias slypi detalėse. O jos atskleidžiamos laikraštyje „Suvalkietis“. Čia paskelbta ta pati pritrenkianti naujiena su šiek tiek praplėstu MP Agnės komentaru, tokia pat jos nuotrauka bei paaiškinimu, kad tokia idėja (stacionarias multifunkces stoteles) sumastė ir konkursui („Kurk Marijampolėi“) pateikė miesto socialdemokratams. Reiškia laimėjo jie. Bet ar kitaip Marijampolėje būna?

Keistai gali atrodyti nebent faktas, kad apie savo laimėjimą socdemai nutylėjo savivaldybės svetainėje. Tačiau tai paaiškinama artėjančiais savivaldos rinkimais.

Oficialiai svetainė yra lyg ir ne partinis „organas“ - čia net po mero nuotrauka, beveik ketverius metus iliustruojančia pagrindinį puslapį, nenurodyta, kad jis socialdemokratas. Suprantama, nes www.marijampole.lt su jo abrozdėliu kurta bei administruojama už Marijampolės mokesčių mokėtojų pinigus. Juos į biudžetą sunėša ne tik socialdemokratams, bet ir konservatoriai, liberalai, valstiečiai, žalieji, kitų spalvų partiniai, nepartiniai bei politika nesidomintys.

Aišku, į kitus galima būtų nusičiaudėti, kaip tai Marijampolės socialdemokratams įprasta tvarkant savo ir bičiulių bei jų bičiulių reikalus, ir nevyniojant žodžių į vatą pareikšti (kaip laikraštyje), kad stacionarias multifunkces stoteles

inicijavo jie, o ant suoliuko nusifotografavusi MP Agnė yra socialdemokratų skyriaus pirmininko pavaduotoja.

Bet tai jau politinė reklama, už kurią reikėtų mokėti - toks įstatymas. Įstatymų socdemai stengiasi laikytis, tačiau mokėti už reklamą interneto svetainėje savivaldybės, kurioje jie jau dvidešimt metų yra visavaldžiai šeimininkai, nėra nusiteikę. Būtų net kažkaip nesolidu.

Todėl pasirinktas „Suvalkietis“ - juk reikia padėti leidiniui, kurio spausdinimas nuo rugsėjo gerokai brangsta. Tikiuosi, neišduodu paslapties, nes pranešimą apie tai iš lenkų spaustuvės gavo ir „Miesto laikraštis“.

Grįžtant prie išmaniųjų suoliukų - kadangi juos perprasti nėra lengva, MP Agnė pažadėjo prikljuoti instrukcijas. Tada galimai rasis ir spaudas, kad šis stebuklas inicijuotas socialdemokratų. Kaip ir neišmanus suolelis Ramybės parke.

Žemės reikalai

Žemės ūkio ministerija kartu su Nacionaline žemės tarnyba (NŽT) inicijavo erdvinių duomenų temų peržiūros paslaugų rinkinio apie visus valstybinės žemės sklypus ir plotus bei jų naudojimą, sukūrimą. Šie duomenys, viešai publikuojami Lietuvos erdvinės informacijos (LEI) portalo žemėlapyje, leis visiems suinteresuotiems asmenims stebėti valstybinės žemės valdymą.

LEI portalo žemėlapyje pateikiama informacija, kas valdo žemę: savivaldybės, VĮ „Turto bankas“, VĮ Valstybinių miškų urėdija, Lietuvos automobilių kelių direkcija ir kiti įstatymų nustatyti subjektai.

Jubiliejinį galiūnų turnyrą papuošė rekordas

Vytautas KIRKLIUSKAS. Ukrainos stipruolis Pavlo Kordiyaka laimėjo savaitgalį „Sūduvos“ stadione vykusį tarptautinį galiūnų turnyrą, kurį jau trisdešimtą kartą organizavo Alvydas Kirkliuskas.

Jis, kaip įprasta, vedė renginį, kuriame, be kita ko, pristatė didelį būrį šiose varžybose anksčiau dalyvavusių vyrų.

Šio turnyro čempionas pirmavo trijose rungtyse iš šešių. Kitų nugalėtojai tapo Lietuvos atstovai Karolis Aleksandravičius, Mantas Lalas (jis 170 kg sveriantį skydą „Lietuva“ nunešė 100 metrų - tai turnyro rekordas) bei svečias iš Estijos Gunnar Gimbutas.

Susumavus visų rungčių rezultatus (už I vietą skirta 10 taškų, II - 9, III-8 ir t. t.),

galutinė varžybų rikiuotė atrodo taip: 1. P. Kordiyaka (Ukraina) 46 tšk.; 2. M. Lalas 42,5 tšk.; 3. G. Gimbutas 41,5 tšk.; 4. Sami Ahola (Suomija) 40,5 tšk.; 5. K. Aleksandravičius 40 tšk.; 6. Dainius Repšys (Lietuva) 39,5 tšk.; 7. Andris Dilans (Latvija) 27,5 tšk.; 8. Peter Reinthaler (Austrija) 20 tšk.; 9. Chris Beetham (Škotija) 18 tšk.; 10. Maroš Štefanak (Slovakija) 6,5 tšk.

Nuo 1993 metų organizuojamose stipriaujų vyrų varžybose devynerius metus buvo kovojama dėl prestižinio Galiūno diržo. Tris kartus jį iškovojo A. Kirkliuskas, iš viso turnyrą laimėjęs penkis sykius.

Su Marijampolę plačiai pasaulyje garsinančio turnyro istorija galima susipažinti „Spindulio“ kino teatre veikiančioje nuotraukų parodoje.

Būrys ankstesnių turnyrų dalyvių, tarp jų ir varžybų organizatorius A. Kirkliuskas (stovi pirmas iš dešinės)

G. Gimbutas

M. Lalas

P. Kordiyaka

Galiūnai tik ką pasibaigus jubiliejinio turnyro kovoms

Kazimiero LINKEVIČIAUS nuotraukos

GERIAU GIRDĖKIME!

Klauskos aparatų lyderio „Phonak“ šveicariški aparatai nuo 200-2 000 €. **Klauskos protezavimo specialistas rugsėjo 6 d. (antradienį)** parinks klausos aparatą.

Su LOR gydytojo siuntimu, už klausos aparatą mokėkite nuo 85 € mažiau. Galima užsisakyti individualų ausies įdėklą. Prekiaujame elementais, plovimo ir džiovinimo tabletėmis, standartiniais ausų įdėklais. Atliekame smulkų remontą. **Registruotis tel. 8-620 97877.** „Optika“ Laisvės g. 14-1, Marijampolė (prie LUMINOR banko).

PARDUODA

Parduodu naują klausos aparatą (60 Eur) ir naują orinį pistoletą (80 Eur). Tel. 8-646 04605.

PERKA

Brangiausiai Lietuvoje miškus (brandžius, jaunus, malkinius, iškirstus), žemes, sodybas. Tel. 8-676 41155.

BRANGIAI PERKA MIŠKĄ

Gali būti su bendraturčiais, neatidaltas su skolomis, sutvarkome paveldėjimus ir kitus dokumentus.

DĖL PERKAMO MIŠKO ATSAKYMAS PER 1 VAL.

864455355, 866066466

Superkame visų markių automobilius. Gali būti nevažiuojantys. Atsiskaitome iš karto. Tel. 8-675 80030.

Sendikčius: papuošalus, ženklelius, karo atributiką. Fotoaparatus, plokšteles, monetas, nuotraukas, žiūronus, laikrodžius ir visa kita. Atvykstu. Tel. 8-671 04381.

Perku sodybą su žeme, gali būti miške ar vaizdingoje vietoje prie ežero ar upės, pageidautina vienkiemis. Siūlyti tel. 8-611 01110.

NUOMA

Plaunamo siurblio nuoma - baldams, kilimams, automobilių salonams atnaujinti. Tel. 8-633 68395.

STUDENTŲ DĖMESIUI!

Nuomuoju 1 ir 2 kambarių butus Vilniuje, M. Šikšnio g. Bute yra WC/dušas, rūsyje virtuvė ir skalbykla. Uždaras kiemas transportui. Nuomos kaina su visais mokesčiais nuo 450 EUR/mėn. Tel. 8-612-33326.

REIKALINGA**SIŪLOME DARBĄ**

STATYBOS DARBŲ VADOVUI, kuris vadovautų darbuotojams statybos objekto aikštelėje.

Patirtis statybose – būtina.

Alga 1 500-1 700 eur į rankas + kintama dalis ir automobilis.

Kreiptis tel. 8-630 53564.

VIDARA

siūlo darbą:

PLATAUS PROFILIO STATYBININKAMS:

Siūlome galimybę naudotis įmonės transportu atvykimui į darbą. Atlyginimas 800 – 1200 eur į rankas.

Dėl darbo kreiptis: adresu Gedimino g. 3a Marijampolė, tel. nr. 8 685 67606

FurnMaster®

Kviečiame jungtis prie mūsų sparčiai augančios komandos:

BALDŲ PRAMONĖS DARBININKUS (-ES)

(porolono klįjavimas, baldų apmušimas, pakavimas, surinkimas)

✓ Atlyginimas priklauso nuo turimos darbo patirties, darbo rezultatų, mokami papildomi priedai.

✓ Nemokančius apmokome darbo vietoje.

✓ Darbas dieniniu grafiku 8:00 – 16:30 val. Ateityje galimas darbas pamainomis (rytinė ir popietinė).

✓ Iš kitų miestų darbuotojus vežame įmonės transportu (derinama pokalbio metu).

UAB „FurnMaster“
Tel. 8-603 98579.

El.p vapau@furnmaster.lt

UAB „Infes“ ieško įvairaus profilio statybininkų. Alga 1 300-1 500 Eur. Kreiptis tel. 8-630 53564.

Raseinių rajone reikalingi darbuotojai: gyvulių ūkyje, mėsos ceche, kaulintojai, skerdikai moterys ir vyrai. Atlyginimas nuo 700 eu. Apgyvendiname, maitiname. Tel. 8-672 50316.

Reikalingas lengvųjų automobilių serviso darbuotojas. Tel. 8-699 25481.

PASLAUGOS

Stogų dengimas, skardinimas, fasado dailylenčių montavimas. Tel. 8-692 77122.

Stogų, fasadų, trinkelinių plovimas, atnaujinimas, dažymas. Tel. 8-621 99958.

Neliknojamojo turto operacijos: pirkimas; pardavimas; tarpininkavimas; paskolos; vertinimas. www.zeme.lt. Tel. 8-680 84444.

UAB „Juodeliai“

stiprina savo komandą ir turi pasiūlymų:

MARIJAMPOLĖS gamykloje, Juodelių g. 8, Nendriškių k., Marijampolės sav.

Pamainos operatoriu/ padėjėjui
(800-1500 Eur į rankas)

Šaltkalviui-remontininkui, elektrikui
(1 100-1 500 Eur į rankas)

Medienos krovimo mašinos operatoriu
(1200-1500 Eur į rankas)

Gamybos darbininkui
(pamainomis) (700-800 Eur į rankas)

JŪRĖS gamykloje, Medelyno g. 4B, Jūrės k., Kazlų Rūdos sav.

Gamybos darbininkui
(pamainomis) (750-850 Eur į rankas)

Kiemo darbininkui
(dienomis) (600 Eur į rankas)

Kelionė autobusu į darbą arba kuro kompensavimas (yra papildomų sąlygų)!

Darbo rūbai ir visos reikalingos darbo priemonės!

Gardi kava ir sotūs sumuštiniai!

Draudimas nuo traumų!

Skambink +370 600 00515 ir gauk Tau tinkamą pasiūlymą!
Arba CV siųsk cv@juodeliai.lt

SIENŲ ŠILTINIMAS
į oro tarpus
Tel. 8 696 42 020

STATYBOS RITMAS

Gamyklų g. 3, Marijampolė
Tel. (8 343) 71450, info@sr.lt

KASAME KŪDRAS ILGASTRĖLIU EKSKAVATORIUMI

Transporto ir statybinių mechanizmų nuoma:

Tel. (8-343) 70482

www.sr.lt

NEMOKAMA „Miesto laikraštis“ (ISSN 1822-5667) leidžia UAB „Regionas“ (įmonės kodas 122210251, 92 proc. akcijų priklauso UAB koncemui „Alga“). Laikraštis leidžiamas du kartus per mėnesį. Redakcijos adresas Kauno g. 15 (6 kab., II a.), LT-68178 Marijampolė, tel. 8-605 99998, el.p. miesto@miesto.lt. Vyriausiasis redaktorius Vytautas Žemaitis, el.p. zemaitis@miesto.lt, reklamos vadovė Inesa Kazlauskienė, tel. 8-605 99998, el.p. reklama@miesto.lt, vyriausioji dizainerė Kristina Budrienė. Šio numerio tiražas 6 020 egz. Spausdina spaustuivė Ignatkose (Balstogė, Lenkija). Užsakomųjų straipsnių pavadinimai - pasvirusiu šriftu. Už reklamos ir užsakomųjų straipsnių turinį atsako užsakovas.

Kitas numeris rugsėjo 8 d.

REIKALINGI**STATYBOS RITMAS****PLATAUS PROFILIO STATYBININKAI**

Atlyginimas 1 100 eurų neatskaičius mokesčių

Kreiptis:

**Gamyklų g. 3,
Marijampolė
tel. 8 652 50618;
8 343 71450.**

ĮRANKIŲ NUOMA

Nuo 5 iki 10 parų -15%

Nuo 11 ir daugiau parų - 30%

Nuomojantis įrankius 5 paras ir ilgiau, sekmadienio mokestis neskaičiuojamas

8 650 32 667

Stoties g. 47, Marijampolė

GAMYKLŲ G. 3, MARIJAMPOLĖ,
TEL. (8 343) 70744, 8 699 12591

UAB Ekobetonas

GAMINA

ĮVARIŲ RŪŠIŲ BETONĄ IR BĖTONO MIŠINIUS

BETONAS PRISTATOMAS BETONO SIURBLIAIS, BETONVEŽĖMIS IR SAVIVARČIAIS

METALO GAMINIAI (ARMATŪRA)

Tel. 8 655 04687

Apsauga nuo nelaimingos meilės ir nepavykusio verslo

UAB „Winning media group“. Lietuvoje kasmet sudaroma vis daugiau vedybų sutarčių, apsaugančių nuo ilgų ir labai brangių skyrybų. Ir, panašiu, ne be reikalo – statistika rodo, kad beveik pusė šalyje sudaromų santuokų išyra. Viena pagrindinių skyrybų priežasčių yra pinigai, o apie juos, kaip bebūtų keista, poros atvirai nesikalba nei iki santuokos, nei po jos.

Registrų centro duomenimis, pernai įregistruota 15,2 tūkst. santuokų – 2 proc. daugiau nei 2020 m., ir 7,2 tūkst. ištuokų – 21 proc. daugiau nei 2020 metais.

Kiekvienas žmogus subręsta turėdamas labai skirtingą požiūrį į pinigus, kurį įprastai įdiegia tėvai. Vieni auga matydami, kaip jų tėvai taupo, racionaliai planuoja išlaidas. Kiti – priešingai, šeimose anksti susiduria su skolų klausimais. O tretieji – dar vaikystėje įpranta akimirksniu gauti viską, ko tik užsimano, ir pinigus laiko savaime suprantamu dalyku.

Vėliau gyvenime skirtingų žmonių likimai persipina, kai kurie jų susituokia. Tačiau skirtingos patirtys ir požiūriai į pinigus dažnai tampa ginčų ir pykčio priežastimi.

Kita problemų kelianti aplinkybė ta, kad sutuoktiniai neretai uždirba skirtingai. O kai keliskart besiskiriančios pajamos susimaišo su skirtingais požiūriais į asmeninių finansų valdymą – lauk bėdos.

Teisė, o ne pareiga

Būtent problemų skaičių ženkliai sumažinti gali vedybų sutartis. Nors, atrodytų, kad tai nepasitikėjimo ženklas, žudantis romantiką, būsimoms šeimoms visgi patariama dėl piniginių reikalų sutarti iš anksto.

„Vedybų sutartis yra teisė, o ne pareiga. Jei sutuoktiniai jos neturi, jų turtui taikomas standartinis teisinis režimas: viskas, kas užgyventa po vedybų, yra bendras turtas – bendroji jungtinė nuosavybė. Prireikus, visa tai dalinama lygiomis dalimis, nebent vienam iš sutuoktinių pavyksta įrodyti, kad jo dalis yra didesnė dėl kokių nors priežasčių, pavyzdžiui asmeninių lėšų investavimo“, – teigia šeimos teisės specialistė Renata Cibulskienė, advokatų kontoros COBALT vyresnioji teisininkė, advokatė.

Kitaip sakant, ir be vedybų sutarties teisme įrodyti, pavyzdžiui, kad namą po vedybų pirko žmona

už savo asmenines lėšas, yra įmanoma. Bet toks įrodinėjimas gali būti ilgas ir dar labiau apkartinti ir taip jau nemalonų procesą.

Bendras turtas

Lietuvos įstatymai numato, kad bendroji jungtinė nuosavybė yra ne tik turtas, įsigytas po vedybų. Bet ir pajamos, gautos iš vieno sutuoktinių asmenine nuosavybe esančio turto. Pvz., jei vyras dar iki vedybų įsigijo butą, kurį po santuokos sudarymo ėmė nuomoti, iš šios veiklos gautos pajamos priklauso abiem.

Bendromis laikomos ir pajamos, gautos iš sutuoktinių bendro ar asmeninio verslo, išskyrus lėšas būtinas jo ar jos profesinei veiklai. Taip pat verslo vertės padidėjimas (pvz., akcijų brangimas). Bendri ir atlyginimai, honorarai, dividendai, pensijos, pašalpos bei kitos pajamos.

Nesudarius vedybų sutarties, atskiru turtu laikoma tai, ką sutuoktiniai įgijo iki vedybų. Ir keli kiti dalykai: po santuokos sudarymo dovanotas ir paveldėtas turtas, asmeninio naudojimo daiktai, intelektinės ir pramoninės nuosavybės teisės, pavyzdžiui, patentai ir muzikos kūriniai ar knygos.

Įdomu tai, kad intelektinės ir pramoninės nuosavybės teisės visada išlieka kūrėjo ar išradėjo rankose. Bet pajamos, gaunamos už patento naudojimą, knygos pardavimą ar dainos paleidimą radijuje – jau bendros.

Asmeninėmis laikomos ir lėšos bei daiktai, reikalingi vieno iš sutuoktinių asmeniniam verslui. Lėšos, gautos kaip žalos atlyginimas ir sutuoktinio turtas, įgytas už asmenines lėšas. Tiesa, faktas, kad lėšos išties yra asmeninės esą sunkiausiai įrodomas. Todėl geriausia susitarti iš anksto.

„Aišku, susitarti bet kaip veikiausiai nepavyks, nes įstatymai numato kelis specifinius variantus, bet lankstumo yra: galima sutarti dėl visiškai atskiro turto režimo, visiškai bendro, dalinės bendros nuosavybės, kai turtas gali būti įgyjamas nelygiomis dalimis arba dėl mišraus režimo. Pastarasis bene lanksčiausias, nes leidžia susitarti dėl atskirų objektų ir pajamų šaltinių nuosavybės bei taikyti visų minėtų režimų mišinį“, – aiškina R. Cibulskienė.

Pavyzdžiui, galima numatyti, kad verslas, dividendai ir akcijų vertės padidėjimas liks steigėjui.

Bet atlyginimas, jei vienas ar abu sutuoktiniai dirba vieno iš jų įkurtoje įmonėje, bus bendras. Arba atvirkščiai.

„Svarbus apribojimas – sutartis negali pažeisti lygiateisiškumo principo ir būti itin nepalanki vienam iš sutuoktinių“, – priduria teisininkė.

Skyrybos dėl skolų

Vedybų sutartis gali būti naudinga ne tik skyrybų atveju. Ji gali apsaugoti šeimos turtą tais atvejais, kai reikia padengti vieno iš sutuoktinių įsiskolinimus arba išgyventi verslo bankrotą. Nepaisant vedybų sutarties, pinigai išieškomi iš abiejų sutuoktinių bendros nuosavybės.

Kita vertus, kaip užsimena COBALT šeimos teisės ekspertė, būna bandymų piktnaudžiauti vedybų sutartimis. Nors jos negali būti sudaromos, siekiant išvengti skolų mokėjimo, gudrauti bandančių yra. Ir daliai skolininkų tokia rokiota visgi pavyksta.

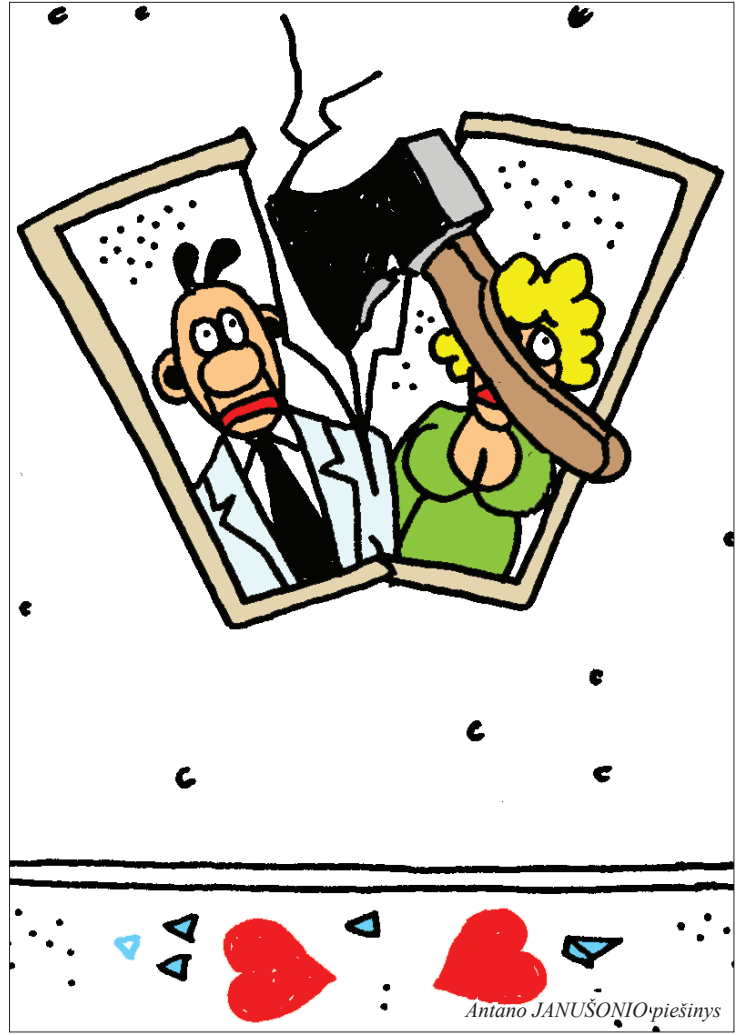
Pasak R. Cibulskienės, skyrybų metu skolų turintis sutuoktinis neretai lieka tik su skolų kupra, o žmona ar vyras, tuoj tapsiantis buvusiu, pasiima beveik viską. Tačiau reikia nepamiršti, kad kreditoriai gali ginčyti tokias sutartis, pažeidžiančias jų interesus ir sutuoktinių lygiateisiškumo principą. Ir, reikia pažymėti, tokia teise jie aktyviai naudojasi.

„Vedybų sutartis iš esmės sudaromos tik dėl turinių dalykų. Tačiau šeimoje jie dažnai persipina su asmeniniais. Tad lieka neaišku, ką tiksliai galima sutartyje nustatyti. Labai diskutuotinas klausimas yra vaikų išlaikymas skyrybų atveju. To nustatyti vedybų sutartyje teoriškai negalima, nes sąlygos ir poreikiai santuokos metu nuolat keičiasi. Ginčų dėl to būna nemažai“, – sako COBALT specialistė.

Beje, vedybų sutartyje teoriškai galima numatyti, kad neįstikimybės atveju visas turtas lieka kitam sutuoktiniui. Tačiau kadangi neįstikimybės sąvoka yra suprantama skirtingai, sankcijas neįstikimam sutuoktiniui reikėtų sieti su santuokos nutraukimu dėl sutuoktinio kaltės, o tai pakankamai sunkiai įrodoma aplinkybė.

Kam verta sudaryti sutartį?

Marius Stračkaitis, Klaipėdos 1-ojo notarų biuro notaras ir Lie-

Antano JANUŠONIO piešinys

tuvos notarų rūmų prezidentas patvirtina, kad kasmet Lietuvoje sudaroma vis daugiau vedybų sutarčių.

„Dažnai manoma, kad jos reikalingos tik skyrybas planuojantiems, ar didelį turtą valdantiems žmonėms. Bet taip nėra“, – sako notaras.

Anot jo, neskaitant pagrindinės priežasties – noro išvengti ilgų ir brangių skyrybų – yra dar kelios priežastys, dėl kurių verta apsvartyti vedybų sutarties sudarymą.

„Pirmiausia, tai iki santuokos atsiradę įsipareigojimai – žmonės tuokdamiesi jau paprastai turi paskolų ir turto (pavyzdžiui, būsto paskola). Įprastu atveju iki santuokos įgytas būstas bus laikomas asmenine nuosavybe, o paskola bus mokama iš bendrų sutuoktinių lėšų“, – pavyzdį pateikia specialistas.

Apie sutartis turėtų pagalvoti ir tie, kurie sudaro jau ne pirmą santuoką ir turi su ankstesne santuoka susijusių įsipareigojimų. Pvz., turi mokėti išlaikymą

vaikams. Nesant sutarties, tokių įsipareigojimų išieškojimas gali būti vykdomas iš bendrų lėšų.

Kita priežastis – vieno iš sutuoktinių vykdomas verslas, ypač jei pasirinkta neribotos asmeninės atsakomybės verslo forma, kaip antai individuali įmonė. Jei verslas nepasisektų, vedybų sutarties apsaugotų šeimos turtą.

Trečia priežastis – sutuoktiniai turi turinių interesų daugiau nei vienoje valstybėje. Siekiant išvengti nesupratimų ir ginčų, galinčių kilti dėl skirtingose šalyse taikomų skirtingų įstatymų. Pvz., JK bendras sutuoktinių turto režimas netaikomas.

„Be to, vedybų sutartį rekomenduojama sudaryti ir tuo atveju, jei santuokos metu planuojama įsigyti žemės sklypą, o vienas iš sutuoktinių nėra Lietuvos pilietis ir negali įsigyti žemės“, – priduria M. Stračkaitis.

Vedybų sutartis – kaip savigynai laikomas ginklas. Geriau, kad jo niekada neprireiktų. Bet jei ta akimirka visgi ateitų, geriau jį turėti.

Nuo nekalto prasidėjimo

Turbūt daugeliui mūsų išnires pirštas sukeltų tik laikinų nepatogumų, tačiau kai kurie dėl šios priežasties prarastų įspūdingo dydžio honorarus, todėl savo darbo priemonės apdraudžia papildomai, rašoma pranešime žiniasklaidai. Pavyzdžiui, grupės KISS lyderis Gene'as Simmonsas dar aštuntajame dešimtmetyje 1 mln. dolerių apdraudė savo liežuvį, kuris tapo savotišku grupės vaizdiniu atributu.

Dar didesne suma buvo apdraustos modelio Heidi Klum kojos, kurias Jungtinės Karalystės draudikai įvertino 1,5 mln. svarų sterlingų. Tiesa, didžiausia tokio draudimo suma siekia 1 mlrd. dolerių. Tiek savo kojas apdraudė dainininkė Mariah Carey, tapusi kompanijos „Gillette“ reklaminiu veidu.

„Vakarų pramogų pasaulyje tokios papildomos apsaugos nėra retas reiškinys, dažniausiai nustebinti gali draudiminių

sumų dydžiai, kurie siekia ne vieną milijoną eurų. Lietuvoje yra atveju, kuomet žmonės domėjosi dėl papildomo draudimo, pavyzdžiui, rankoms, tačiau tai retas reiškinys, kuris dažniausiai polis nepavirsta“, – sako BTA Asmens draudimo rizikų vertintojas Andrius Žilėnas.

Jungtinės Karalystės draudimo bendrovė „Lloyd's of London“ teigia sudariusi beveik 20 tūkst. draudimo sutarčių dėl ateivių pagrobimo. Tiesa, norintiems pretenduoti į draudimo išmoką privalu turėti ne tik fiksuotą medžiagą, įvykio liudininką, bet ir pasitikrinti melo detektoriumi.

Dar 1984 metais gydytojui Peteriui Brassui pareiškus, kad maždaug 150 žmonių per metus miršta ant galvos nukritus kokosui, kelionių agentūros pradėjo siūlyti papildomą apsaugos paketą. Kad ir kaip keistai skambėtų, vienas klientas,

apsilankęs Šri Lankoje ir patyręs kokoso smūgį, sulaukė išmokos.

Tarp neįprasčiausių draudimo atveju – Škotijoje nuo nekalto prasidėjimo apsidraudusios vienuolės. Trys jų apsidraudė norėdamos užsitikrinti, kad, pagimdžiusios antrąjį Jėzų Kristų, turėtų lėšų jį auginti. Verta paminėti, jog po kilusių ginčų su katalikų Bažnyčia, draudimo bendrovė šį 1 mln. svarų siekiantį draudimą panaikino.

Siaučiant koronaviruso pandemijai buvo atšaukta daugybė renginių. Organizatoriai patyrė milžiniškus nuostolius, dalis jų neatsigavo ir iki šių dienų. Tačiau šioje situacijoje kiek ramiau galėjo jaustis Vimbldono teniso turnyro organizatoriai.

Po 2003 metais pasaulį sukėtusio SARS viruso protrūkio, jie apdraudė turnyrą, kasmet už draudimą sumokėdami po beveik 2 mln. Eur. Kaip skelbia „GlobalData“, tokia

papildoma apsauga užtikrina, kad praėjusiais metais dėl COVID-19 pandemijos atšaukto turnyro organizatoriams bus išmokėta solidi suma – daugiau 140 mln. Eur.

Nors išmoka atrodo įspūdinga, tačiau, pasak turnyro organizatorių, ji tik padės sušvelninti neįvykusio turnyro pasekmes.

Lietuviai gerokai praktišknesni ir mūsų šalyje neįprastų pageidavimų sulaukiama retai. „Viena gyventoja gabenosi kone 15 tūkst. Eur kainavusias sukneles, kurias panoro apdrausti. Yra atveju, kai klientai nori didesne suma apdrausti, pavyzdžiui, gabenamą filmavimo įrangą“, – pastebi A. Žilėnas.

Jis priduria, kad daugėja keliautojų, besidominčių kelionių atšaukimo rizika. Dažniausiai ją į savo draudimo polisą įtraukia asmenys, planuojantys keliones keliems žmonėms, kai išvykos kaina siekia ne vieną tūkstantį eurų.